

בֵּית הַמִּשְׁפֶּט הַמְּחוֹז בָּתֵּל אֲבִיב - יִפּוּ

ה'י'פ-10-11-9117 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכס והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואחר'

בפני כב' השופטת אביגיל כהן

המבקש :
אגד ערים אзорן נ' (תברואה וסילוק אשפה)
עמי ב'ב עוז'ד א' הדסי ווע'ד א' גרובר

נגץ

- המשיבים :
1. מנהל המכס והמע"מ
 2. המשרד להגנת הסביבה - הקמן לשמרות ניקיון
שנייהם עמי עוז'ד שגית בחולון פרקליטות מחוז ת"א אゾרחי
 3. מטמות אפעה בע"מ (פורמלי)
עמי ב'ב עוז'ד א' ברק ווע'ד ו' שאلتיאל
 4. חברת מפעלי מטמות מאותדים (1998) בע"מ (פורמלי)
עמי ב'ב עוז'ד א' שמואלי

פסק דין

1. עניינה של התביעה בתשלומי מע"מ, ביחס לתשלום היטל הטמנה, המשולם עפ"י חוק
שמירת ניקיון תשמ"ד – 1984 (להלן: "החוק") לקרן לשמרות ניקיון.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**ה'פ-11-7119 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכס והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואו'**

1 המבוקש, אגד ערים אзорן דן (תברואה וסילוק אשפה) (להלן: "הմבוקש"), הגיע תובענה
2 למטען פסק דין הצהרתי, וביקש להציג כי אינו חייב בiami על תלמי היטל החטינה
3 המשולמים למשיבה 2 (להלן: "הקרון לשמירות הניקיון") באמצעות משיבות 3 – 4.
4 החלופין, ביקש להבהיר, כי המבוקש רשאי לשולם שירותות את תלומי החטינה לידי הקרון
5 לשניות הרישוי, מבלי להיעזר בשירותי "התיווך" של משיבות 3 – 4. כן מבוקש ליתן
6 היתר לפיצול סעדים לצורך הגשת תביעה כספית להשבות כל אותן כספי מע"מ אשר שולמו
7 עיי' המבוקש בטעות חל מיום 1.7.07 בגין היטל החטינה.
8

9 המבוקש הינו תאגיד סטוטוררי, המסוג כملכ"ר, שתפקידו לטפל בפסולת במורח אזור דן
10 ולסלקה.
11 משיב 1 מנהל המכס והמע"מ, גובה בפועל את סכומי המע"מ בגין היטל החטינה.
12 משיב 2 הינה קרן שהוקמה במיוחד לצורך קליטת כספי היטל החטינה.
13 משיבות 3 – 4 רשותות כ"עוסק" אצל שלטונות מע"מ ומהזיקות באתר טיפול באשפה,
14 אליהם מפוניית, בין היתר, אשפט המבוקש. (להלן: גם "המטמנות").
15

16 **רקע עובדי:** 3
17 א) המבוקש התקשר עם המטמנות, המשיבות 3 – 4, בהסכם ארכוי טוח מיום
18 15.8.00 לפיהם המבוקש מעביר לכל אחת מהמטמנות חלק מהפסולת
19 שהוא קולט, ושאינה נשלחת למיחזור, וחן מטפלות באשפה זו על דרך קבורתה
20 באתרים הרלבנטיים (גני הדס ועוד אפעה), בתמורה כספית שסטכמה עימן.
21

22 ב) משיבות 3 – 4 הין "עוסק" לפי חוק מס ערך מוסף, תשל"י – 1975 (להלן: "חוק
23 מע"מ"), המחייב את המבוקש בתשלום מע"מ עבור דמי החטינה שסוכמו עימם
24 וסכומי מע"מ אלו, שאינם חלק מעתירה זו, אינם ניתנים לקיזוז עיי' המבוקש.
25

26 ג) מכוח חוק שמירת הניקיון (תיקו מס 9), התשס"ז – 2007 (להלן: "התיקון לחוק
27 שמירות הניקיון") נקבעה חובת תשלום היטל בגין החטינה פסולות בשיעורים
28 שנקבעו בתוספת וכי כספי היטל הנגבים, יועברו לקרון לשמירת ניקיון.
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**ה'פ-11-7117 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכט והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואחר'**

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33
- ד) עובר לתיקון לחוק שמיירת הניקיון וכמצוי בהסכם שוחתמו בין המבקש למטען, נקבע שמחיר ההטמנה עליו סוכם, איינו כולל תשלום היטל ההטמנה וכי במידה וזה יחול, תתווסף עלות ההיטל למחיר ההטמנה.
- ה) החל מיום תחולת התקיקו לחוק שמיירת הניקיון, חיבו המשיבות 3 ו-4, המפעילותائرם לסייע פסולת, את המבקש בסכומי מע"מ גם על סכומי היטל ההטמנה.
- 4. תמצית טענות המבקש:**
- א) היטל ההטמנה חל על המבקש מעצם ההטמנה, ללא קשר לערך השירות הקשור להטמנה. ניוטק זה מוביל למסקנה כי במקרה דין קרובה זיקתו של היטל למונח "מס" ולפיכך, אין לחיבבו בכל תשלום חובה נוספת ולעניןנו, בסכומי מע"מ. באם היטל ההטמנה קרוב יותר בנסיבות הכלכלית ל"מס", הרי עצם חיבור של היטל במע"מ מהויה הטלת כפל מס גרידא.
- ב) גם אם היטל ההטמנה מהויה כמשמעותה "אגירה", הינו במגרש ה"מס" ולמן אין לחיבבו במע"מ.
- מטרת היטל ההטמנה, המוטל על הטמנת פסולת, להבדיל ממהזורה, הינה לשקף את המחיר האמיטי של ההטמנה ולכלול את הבעיות הסביבתיות החיצונית ובמקביל, לשנות לפחות עדיף את הרשיונות המקומיות לנקיות בעלות מחוזר. בתיקון לחוק שמיירת ניקיון נקבע כי הגורם שישלם את היטל ההטמנה הוא מפעיל אחר לסייע פסולת.
- בהתקרויות בין המבקש למטען לא ניתן כל "שירות" ע"י המדינה, אשר יצדיק הטלת אגירה או היטל על ההטמנה, למשל, כי מדובר בתשלום חובה הקروب יותר למס מאשר מחיר.
- במקרה דין החוק לשמיירת הניקיון, הינו עילת החיבור בהיטל, העוצבה בעובדה שה המבקש מבצע פועלות הטמנת פסולת ולא מחזרה ומן הסוגיה שנדרונה בע"א **ד"ר קרייב נ' רשות השידור**, פ"ד מו (3) 374, ניתן למדו כי מקום בו מוטל תשלום חובה מכוח הדין ומסיבה כלשהי בגין שירות מסוים, גם כשאין לו זיקה דומיננטית למרכיב השירות שניין בגיןו, תהא זו אגירה המוטלת עפ"י דין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**ה'פ-11-11-1111 ג' אגד ערים אзор צ' נ' מדינת ישראל מנהל המכס והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואות'**

1 לכן, אין לחייב סכום זה במס נוסף ולעניןנו, מע"מ. לפי חוק שມירת הניקיון, כספי היטל
2 ההטמנה לא משמשים ישירות לטיפול בעזקי הטמנת הפסולת אלא מועברים לכאן לשມירת
3 הניקיון שמרתנה לשומר על איזות הסביבה. המשקנה היא אכן קשר ישיר בין תשלום
4 היטל ההטמנה לבין הטיפול בעזקים הנגרמים ממנה, כך שמדובר ב"מס" המשקף נוכנה את
5 מחות ההיטל.

6
7 (א) היטל ההטמנה היו תנאי לביצוע העסקה או פועל יוצא הימנה ואין לו כל זיקה לערך
8 השירות שניתן לבקשת ע"י המטמנות. היטל מוטל עפ"י החוק לשມירת הניקיון על
9 ה המבקש אך ורק מכוח עצם החיוב בדיון על הטמנת פסולת ולא כל קשר לעסקה בין
10 הצדדים. "העסקה" החייבות במע"מ הינה אך ורק השירות שניתן ע"י המטמנות לבקשת,
11 cash services בו עסקין היו קליטת הפסולות ותו לא.
12 ההיטל מוטל על ההטמנה עצמה ולא על העסקה שבין המבקש ובין המטמנות.

13
14 (ב) תשלום היטל ההטמנה אינם חלק "מהתמורה שהושכים עליה" בין המבקש למשבות 3 ו-4
15 אלא מדובר בתשלום נפרד שעצם הטלטו כמו גם שיערו, נקבע על הצדדים לאחר תיקון
16 החוק לשມירת ניקיון.

17
18 (ג) סעיף 7 לחוק מס ערך נוסף, תשל"ו – 1975 (להלן: "חוק מע"מ") קובע את הבסיס לתשלומים
19 מס, שהוא התמורה המוסכמת והוראות הסעיף מסויפה למחייב העסקה לצרכיו מע"מ
20 תשולם חובה המוטלים על העסקה, זולת אם אלה הוטלו על הקונה.
21 היטל ההטמנה מהוועה היטל עפ"י דין ואינו נכלל בוגדר מרכיבי העסקה מקום שאינו חל כלל
22 על עסקת קליטת הפסולות לפיק"ן, אינו חלק מהתמורה כוגדר בסעיף 7 לחוק מע"מ ואינו
23 להושך עליו מע"מ.

24
25 (ה) בנסיבות בהן המטמנות הן אלו המעבירות את תשלום היטל בפועל וה המבקש הוא זה
26 החייב בהיטל, יש להחיל את הוראות סעיף 7 (1) לחוק המע"מ, אשר ביחס עם תקנה 6 (א)
27 لتקנות מס ערך נוסף, התשל"ו – 1976 (להלן: "תקנות מע"מ") מוציאה את היטל מתחולת
28 החייב, שכן בפועל הוא מוטל על המבקש ("הקונה") ולא על משבות 3 ו-4.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**ה'פ-11-7117 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המבצ' והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואו'**

- ה) היטל החטינה, המשולם בפועל לקרן לשימור ניקיון ע"י המטמנות, בכלל בגין "הוצאה לטובת צד ג". לפי תקנה 6 (א) לתקנות מע"מ, אין לראות בה חלק מחיר העסקה ומילא לא יהול חוב במע"מ בגין.
- אף לפיה הפסיקת היטל החטינה היו בבחינת הוצאה לטובת צד ג.
- 2 כוונת המחוקק לא הייתה הטלת מע"מ על היטל החטינה. היטל זה נקבע כסכום סופי, וזאת במסגרת פשרה פוליטית בין משרד האוצר והשלטון המקומי. עד כללה אותה פשרה הת_hiיבות מפורשת מצד כל הנוגעים בדבר כי כל הכספי שיגבו במסגרתו יועברו אך ורק לידי קרן לשימור ניקיון ולא לאוצר המדינה. הטכניקה של גביה היטל, באמצעות מפעלי האתר הייתה והינה בהקשר זה לצורכי נוחות בלבד.
- 3 מוקם שייקבע כי היטל נכלל כVIC ב"מחיר העסקה" כפי שמשמעותו בחסכמים, נגרם עיוות כלכלי בשני מישורים: תכילת החוקה ועיוות כלכלי – כפל מס.
- 4 הוספה היטל מזונת את העלות לעניין הטמנת פסולת, בהתאם למחיר שנקבע ע"י המחוקק ואין מקום להוסיף על סכום ההיטל מע"מ, המפר אייזון זה, בעוד שהיעד החוקתי לכיסים היא החקלאות השימורית והלא העשרה הקופה הציבורית.
- 5 עצם הטלת מס ערך נוסף על סכומי היטל הוא בבחינת הטלת מס על מס. עירונו מניעת כפל מס ובעקבות זאת פרשנות דבר חוקה בדרך שלא יפרשו כטילים כפל מס היא עירונו יסוד בשיטתנו והוא נובע משני עקרונות יסוד – חופש הקניין ועירונו השוויון, עקרונות שקיבלו תוקף שונה לאחר חוקת חוקי היסוד.
- 6 המבקש מופלה לרעה רק עקב מעמדו המשפטי כמלכ"ר המקבל שירותים ממשיבות 3 ו-4 שהין במעמד של עסקן. לו היה המבקש משתמש בשירותיו של מלכ"ר מחד או היה עצמו עסק איזי מעולם לא היה מטופל סכום מע"מ על היטל שכן על מלכ"ר, חוק מע"מ אינו חל ואילו בין עסקים המע"מ ניתן לקו, כך שלא נוצר חיסרון כייס לצדדים במבנה משפטי זה.
- 7 החלופין, המבקש טוען כי הינו עונה על הגדירה של "מפעיל אתר לסליק פסולת" כהגדרתו בחוק שימירת ניקיון. משכך, וכי המבקש לשלם שירותים את סכומי היטל החטינה לידי משיבה 2, ללא להיעזר בשירותי "התיווך" והגolgול של המטמנות.
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31
- 32
- 33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**ה'פ-11-7117 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכט והמע"מ רשות המים
ירושלים ואו'**

1 המבוקש טוען כי הינו המחזיק והמנהל של אתר חיריה, שהינו אתר המשמש לפינוי
2 וסילוק של פסולת, וכזה הינו נח呼 כ"יՊօՍլի", החייב בתשלום היטל החטינה
3 ישירות לקרן לשימור ניקיון, אלא צורך להיעזר לשם כך בשירותי המשיבות 3-4.
4
5 הויאל והմבוקש שהוא מלכ"ר אינו בוגדר עסק, אין אפשרותו לפנות בהליך
6 המקבול של השגה ואו ערעור עפ"י חוק המים אלא באמצעות הגשת תובענה זו.
7

5. תמצית טענות משיב 1:

8 **א) דין התובענה להיות מסולקת על הטען** מחמת היעדר יRibot.
9
10 אין מחלוקת כי "ונוטן השירות" בעניינו הוא המטמנות, משיבות 3 ו-4. המבוקש הינו
11 מקבל השירות. משכך, "החייב במס"ח נזוקה משיבות 3 ו-4 ולמבוקש אין כל זכות
12 לדרש חוזה מע"מ ששולם, עפ"י הטענה, ביתר, ככל ששולם. גם אם נניח שבפועל
13 המבוקש הוא שנושא בנTEL הכלכלי מאחר שהמשיבות 3 ו-4 מגלוות את המס אליו,
14 אין בכך כדי ליצור יRibot בין למשיב 1.
15

16 **ב) דין התובענה להיות מסולקת על הטען** שכן הגשת התביעה עוקפת את ההליכים
17 הייחודיים שנקבעו בחוק מע"מ לעניין תביעה להחזר מס ששולם ביתר.
18

19 **ג) דין התובענה להיות מסולקת על הטען** הויאל ותובענה לسعد הצהרתי אינה החקיק
20 המתאימים אלא תביעה כספית.
21 לעניין הבקשה להיתר פיצול סעדים, המשיב טוען כי זה התביעה הכספיות והוא
22 התביעה לسعد הצהרתי נובעת מעילה זהה והמבוקש לא אינטראס לגיטימי
23 המצדיק מטען יותר לפיצול הסעדים, שכן מלאה העובדות ידועות כבר בשלב זה.
24

25 **ד) לגוף של עניין** – המשיבות 3 ו-4 חבות במע"מ בגין מ頓 שירות פנוי פסולה על כל
26 מרכיביהם, לרבות היטל החטינה המשולם מכוח חוק שמרת הניקיון וזאת לא
27 כל קשר לזהות מקבל השירות, עסק או מלכ"ר או מוסד כספי.
28

29 בהתאם לשwon סעיף 7 לחוק המים המגדיר מה כולל מחירה של עסקה, היטל
30 החטינה הינו חלק מחיר העסקה ויש לשלם מע"מ גם בגין.
31
32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**ה'פ-11-7117 אגד ערים אзор צן נ' מדינת ישראל מנהל המכט והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואו'**

1 אין חולק כי משיבות 3 ו-4 רשומות כ"עוסק" לעניין חוק מע"ם וכי שירות הטענת הפסולות
2 הם בוגר "עסקה" החייבת במס. היטל החטמנה "לא הוטל בדיון על הקונה" כלשון הסעיף,
3 שהרי עפיי חוק שמירת הנקיון היטל החטמנה מוטל על "מפעל" – מי שספק שירות
4 הטמנת פסולת. במקרה דן המשיבות 3 ו-4 מספקות את השירותים ועל כן, ברור כי היטל
5 החטמנה הוטל בדיון על נוותנות השירות.
6

7 גם עיון בדברי תלמידים ותכלית החקיקה של סעיף 7 לחוק המע"ם מביא למסקנה זהה.
8 נוסחו של סעיף 7 לחוק המע"ם רחב וככלו את כל סוגи תשומתי החובה מכוח תיקוק החלים
9 על כל העסקה. התנאי להכללת המס או ההיטל במחיר העסקה לפי סעיף 7(1) לחוק מע"ם,
10 הוא כי מדובר בתשלומי חובה המוטלים על העסקה להבדיל מתנאי לביצעה. בנוסף, המס
11 צריך להיות כזה המוטל על נוותן השירות או המוכר ולא על מקבל השירות או הקונה.
12 בוגר סעיף 7(2) לחוק מע"ם נכללה גם תוספת שנאץ' קונה לשלם מעבר למחרhir שהושוכם
13 תחילת.

14 היטל החטמנה מוטל על שירות הטענת פסולת לפי סוג הפסולת וramento הפסולות. מאחר
15 ובמקרה שבפניו העסקה אינה מתן שירות הטענת פסולת, הרי ברור כי היטל החטמנה חל
16 על העסקה ומהויה חלק ממחיר העסקה.
17 היטל החטמנה דומה לכל הוצאה או עלות אחרות של נוותן שירות, אשר מתחמורות על ידו
18 במסגרת התמורה הכלולת בגין מתן השירות.
19 לאור נוסחו הרחב של סעיף 7 לחוק המע"ם, אין משמעות לסייעו של היטל החטמנה,
20 כאשרה או מס או היטל, שכן סעיף 7 כולל כאמור את כל סוגי תשומתי החובה המוטלים על
21 העסקה.

22 עפיי דברי ההסביר לתיקון לחוק שמירת הנקיון, סכום היטל החטמנה מגלם את המחיר
23 האמייתי והנכון, לרבות ההשפעות החיצונית השיליות, של שירות הטענת פסולת, כאשר
24 היטל ההיטל נדרש על מנת למנוע את המצב בו המרכיב של ההשפעות השיליות,
25 שכאמרו מהויה חלק מהויה מעלות השירות מגולגלת כיום על המזינה ללא כל הצדקה.
26 מאחר וזהו המחיר האמייתי של שירות הטענת פסולת, הוא הוטל על נוותן השירות ומהויה
27 מרכיב בלתי נפרד מעלות שירות החטמנה.
28 היטל החטמנה מהויה חלק בלתי נפרד מהתמורה המושלמת עיי' המבקש למשיבות 3-4,
29 ועל כן מוטל בגין מע"ם, גם אם משיבות 3 ו- 4 מוצאות חשבוניות נפרדות בגין מרכיב זה.
30 היטל החטמנה דומה למס קניה, שכן הוא מוטל על העסקה, דהיינו מתן שירות הטענת
31 הפסולת והחייב במס הוא נוותן השירות.
32
33
34

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**ה'פ-11-7119 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכט והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואו'**

- ה) היטל הטעינה אינו בבחינת הוצאה לטובת צד ג'.
 1 עפ"י חוק שמרית הניקיון היטל הטענה מוטל על "מפעלי" ואילו המבקש אינו עונה להגדרת
 2 "מפעלי" משום שאינו מספק שירות הטמנת פסולת. בנוסף, טענה זו לפיו החייב בהיטל
 3 הוא דוקא המבקש אינה מתיחסת עם עדמת משيبة 2 לפיה המבקש אינו בגדר "מפעלי"
 4 ועל כן, אינו החייב בתשלום החיטול עפ"י חוק שמרית הניקיון.
 5 בענייננו, מדובר בחזאה שענינה היטל המוטל מכוח חוק ועל פי החוק החייב בהיטל הוא
 6 המפעיל ולא המבקש. לפיכך, אין מדובר בחזאה לטובת צד ג' אלא בחזאה המוטלת על
 7 נתן השירות וכללה במסגרת התמורה בגין מתן שירות הטענה.
 8
 9
- (ו) העובדה כי המשיבות 3 ו-4 חיבבו את המבקש בסופו של יומם לשאת בתשלום היטל אינה
 10 מלמדות על כך שכן מהות ציור גביה בלבד, אלא הדבר דומה לכל עלות המוטלת על נתן
 11 השירות או מוכר טובין והוא מגלן אותה על מקבל השירות או הקונה.
 12 מהוק שמרית ניקיון ומנספה ח' לתובעה עולה כי המשיבות 3 ו-4 הן החייבות בתשלום
 13 היטל הטענה משום שכן נתונים שירות הטענת פסולת.
 14
 15
- (ז) החבות במע"מ אינה גורעת מסכום היטל הטענה המועבר לקרן, אלא מוטלת על כלל
 16 התמורה, כאשר היטל הטענה אינו שונה לעניין זה מכל עלות או הוצאה אחרת הכלולה
 17 במחair העסקה. העובדה כי ההיטל מועבר לקרן ייעודית ולא להכנסות הכלולות של המדינה
 18 מכיסי מסים (כמו מס קניה), אינה מעלה או מורידה לעניין החבות במע"מ.
 19
 20
- (ח) דין טענת המבקש לגבי כפל מס להידוחות, לאור לשונו המפורשת של סעיף 7 לחוק המע"מ.
 21 היטל הטענה מהווה אצל העיסוק, דהיינו המפעיל (נתן השירות) הוצאה, המתמחרת על
 22 ידו במסגרת התמורה הכלולת בגין שירות הטענת פסולת. לפיכך, המע"מ מוטל על מלאו
 23 מרכזי השירות והוצאותיו של נתן השירות, לרבות רכיב היטל הטענה, הכלולים
 24 בתמורה.
 25
 26 אי הטלת מע"מ על מרכיב היטל הטענה, טעונה החלטת הכנסת.
 27
- (ט) טענת המבקש לגבי הפליטתו לרעה מלכ"ר לרונטיות בכלל משב בו מלכ"ר מקבל שירות או
 28 רוכש נכס מעסיק, והיא אינה לרונטיות למקרה הספציפי דזוקא. בהתאם לחוק המע"מ,
 29 מלכ"ר אינו מנכח מס תשומות, אך מאידך הוא גם משלם מס שכר בשיעור המהווה מחצית
 30 משיעור המע"מ המוטל על עסק.
- 31
 32
 33
 34

בֵּית הַמִּשְׁפָּט הַמְּחוֹר בָּתֶּל אֲבִיב - יִפּוּ

**ה'פ-11-7117 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכס והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואלה'**

1 רשות המיסים הודיעה לבקשת כי בכוונתה לשנות את סיומו ל"עסק" עפ"י חוק
2 מע"מ, אוולם המבקש מתנגד לשינוי סיומו כאמור.
3

4 תמצית טענות המשיבה 2:

5) היטל החטינה נועד להפניהם את העליות הסביבתיות החיצונית של הטמנה פסולת
6 מוצקה ולצמצם את כמות הפסולת המוטמת באתר הטמנה.
7 הדגש במנגנון היטל החטינה הוא על הטמנה של הפסולת ולא על פעולות אחרות
8 (הגדרת "היטל הטמנה" בסעיף 11א לחוק לשמרות ניקיון).
9

10 בתחנות מעבר, לרבות תחנת המעבר חיריה, לא נעשית הטמנה. תחנת מעבר אינה
11 תחנת ביינים בין מקור ייצור הפסולת לבין היעד הסופי לסלוק או לטיפול
12 בפסולת.

13 יש לקרוא את ההגדורה של "אתר לסלוק פסולת" במובן של מקומות שאילו מפניהם
14 פסולת לשם סילוק של פסולת המפורטת בתוספת לחוק שמרות הנקיון. בתחנת
15 מעבר, לא נעשית פעולה של סילוק אלא רק פעולה ביינים שנועדה ליעיל את המשך
16 השימוש והטיפול בפסולת. כך גם בתחנת המעבר בחיריה, המופעלת ע"י המבקש, לא
17 מוטמת פסולת ולא מבוצע בה סילוק של פסולת. משכך, דין טענת המבקש כי יש
18 לראות בו כמפורט באתר לסלוק פסולת להידוחות.
19

20) לאתורי הטמנה ניתן רישיון עסק לפי פריט 5.1 ד' לצו רישיי עסקים (עסקים טעוני
21 רישיי, התשנ"ה – 1995 (להלן: "הצוו") – "אשפה ופסולת – האתר לסלוקה" ואילו
22 רישיון העסק ניתן ל המבקש עפ"י פריט 5.1 ב' לצו – "אשפה ופסולת – איסופה מיונה
23 וחובלתה". הדבר מודגש את ההבדל המהותי בפעולות תחנת המעבר בחיריה לעומת
24 אתורי הטמנה.
25

26 קיים הבדל מהותי בין מידע על כמויות פסולת שייצאו מתחנת המעבר והועברו ע"י
27 מפעיל תחנת המעבר להטמנה, לבין מידע על כמויות הפסולת שהוטמו בפועל
28 באתר החטינה.
29

30
31
32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה'פ-11-7117 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכט והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואו'

1 תחנת מעבר אינה מחויבת להעביר פסולת רק להטמנה וחלק מהפסולת המגיעה
2 לתחנת מעבר יכולה להיות מועברת לפטרונות קצה אחרים וכן קורה גם בפועל. על
3 כן, תחנת המעבר אינו הגורם המתאים בשירות הטיפול בפסולת לקבוע את כמות
4 הפסולת המוטמת בפועל.
5 למפעלי תחנות מעבר אין שליטה ישירה על הטמנת הפסולות. מגנון היטל החטמנה
6 לא מתאים למכבב שבו גורם, שאינו מפעיל לאחר החטמנה בו נעשית החטמנה בפועל,
7 יהיה הגורם האחראי לדוחה ולשלם היטל החטמנה עבור הפסולת המוטמת.
8

9 הטענה לפיה יש לראות בתחנת המעבר חיריה对抗 לסלוק פסולת, אינה
10 מתיישבת עם הוראות החוק או עם המיציאות כפי שהיא בפועל, שהרי בתחנת
11 המעבר בחרייה, המופעלת ע"י המבקש, לא מוטמת פסולת ולא מבוצע בה סילוק
12 של פסולת. המבקש אינו יכול לשלם את היטל החטמנה לשירותים, לא רק
13 משום שהוראות החוק קבועות כך, אלא משום שבפועל, אין הוא מתאים להיות
14 הגורם האחראי לדוחה ולשלם היטל החטמנה עבור הפסולת המוטמת, כשאין לו,
15 כמו תחנת מעבר, שליטה ישירה על הטמנת פסולת.
16

7. תמצית טענות משיבה: 3:

17 א) מטרתו הבורורה והמוסחרת של התקיון לחוק שמרירת הניקיון הנה להשפייע על
18 התנוגותם של יצרני הפסולות ולעודם לטפל בפסולות בדרךים חילופיות. חרף
19 האמור, הוטלה החובה לגבות ולהעביר את היטל החטמנה במסגרת החוק על
20 מפעלי אתרי החטמנה ולא על יצרני האשפה וזאת מטעמים טכניים של הקלה על
21 הגבייה ושל וידוא אמינותו הנתונים המדוחים לרשותם בדבר כמות הפסולת
22 שהוטמנו ולא משום ש מבחינה מהותית צריך החיטל לחול על המטמן.
23 בנסיבות אלה, נאלצים מפעלי המטמן לשמש "צינור" לגבייתם ולהעבירתם של
24 כספי מסים מיצרני הפסולות לרשות המדינה וזאת מבלי לתורם לקידום תכילת
25 החוק.
26

27 ב) היטל החטמנה אינו מהו מהו מושם "הכנה" של משיבה, 3, והוא אינו חלק מ"מחור
28 השירות" ואינו נגבה בגין שירות כלשהו משיבה 3 מספקת. המע"מ אינו אמר
29 לחול על תשלום של היטל החטמנה, אשר הוא עצמו הינו מס המשולם למדינה.
30

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**ה'פ-11-7117 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המבקרים והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואו'**

- 1 בגין היטל החטינה שמשיבת 3 גובה בעבר המדינה, מוציאה משיבת 3 חשבוניות
2 נפרדת מזו המוצאת בגין השירותים שנותנת משיבת 3 ללקוח.
3
- 4 בנסיבות אלה, חיוב במע"מ על היטל החטינה מהווה הטלת "מס על מס", יוצר
5 עיוות כלכלי, גורם לאפליה לרעה של האגודה ויצרני פסולת נוספים ביחס לצרכני
6 פסולת אחרים. משיבת 3 סבורה כי הטלת המע"מ על היטל החטינה יוצרת "כשל
7 שוק", מגדילה את שיעור ההיטל ב- 16% והכל בכך ניגוד לכוונת החוקן ולתכלית
8 החוק.
9
- 10 זאת ועוד ; השותת מע"מ על היטל החטינה יוצרת גם אפליה ופגיעה בתחרות בין
11 אתרים החטינה לבין עצם.
12 מצד אתרי החטינה המופעלים ע"י חברות מסחריות, פעילים גם אתרים החטינה
13 המופעלים ע"י מלכרים, שהטינה בהם אינה כרוכה בתשלום מע"מ ועל כן הם
14 מציעים מחירים אטרקטיביים להטינה אשר אתרים החטינה אחרים, המשלים
15 מע"מ, אינם מסוגלים לעמוד בהם.
16 הטלת מע"מ על היטל החטינה מחריפה לאין שיעור את הפגיעה בזכויותיהם של
17 אתרים החטינה שאינם מלכרים כמשיבה 3 ומגבילה עוד יותר את התחרות
18 החופשית בתחום הטינה הפסולת.
19
- 20 **משיבת 4 הודיעת בתגובה מטעמה כי אין לה עדשה בנוגע לטענה המבוקש של מתן פס"ד**
21 הצהרתי לפיו אין המבקש חייב במע"מ על תשלומי היטל החטינה המשולמים למשיבת 2
22 באמצעות משיבות 3 ו-4 ולמתן היתר פיצול סעדים וכי אינה מתנגדת לטיען החילופי
23 המבוקש.
24
- 25 **לאחר שיעינתי בטיעוני הצדדים, מצאתי כי דין המרצת הפתיחה להזחות מהニימוקים
26 בدلיקמן:**
27 א) סעיף 11 ב' אשר התקבל בשנת 2007 בתיקון חוק שמירת ניוקון קובל, כי "מפעיל
28 האתר לסייע לפוסלת ישלם היטל החטינה לפי הוראות פרק זה".
29 שיעור ההיטל נקבע בתוספת לחוק (להלן : "התוספת").
30
31
32
33
34

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**ה'פ-11-7119 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכלס והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואו'**

1 בסעיף 11 א' (א) לחוק נקבע, כי "مפעיל" הינו "מחזיק או מנהל של אתר לסלוק פסולת"
 2 ו"אתר לסלוק פסולת" הינו "מקום המשמש לפינוי ולסלוק של פסולות המפורטת
 3 בתוספת;".
 4

5 לפי סעיף 11 ג' (א) לחוק, כשי היטל הטעינה מושלים לקרן לשימרת ניקיון (שהוקמה
 6 בהתאם לסעיף 10 (א) לחוק לשימורת הנקיון) ומטרתו, כלשון סעיף 10 (ב) היא: "לרכז
 7 אמצעים כספיים לשימירה על איכות נאותה של הסביבה ובכלל זה לשימירה על הנקיון,
 8 למניעת השלכת פסולת וטיפול בפסולת, ל邏יחו, למניעת מפגעים, למניעת שימוש בלתי
 9 חוקי ולמניעת עבירות לפי חוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג - 1993 (להלן - חוק החומרים
 10 המסוכנים) וכן להגנה על הסביבה החופשית, התשס"ד-2004, למניעת פגיעה בה ולשיקומה
 11 ולישום הוראות חוק למניעת מפגעי אסBEST ואבק מזיק, התשע"א-2011, ולקיים
 12 מטרותיו".
 13

14 בבג"ץ 471/11 **חו' המקומות בע"מ נ' המשרד להגנת הסביבה**, (פורסם במאגר משפטין, פסה"ד
 15 ניתן ביום 23.4.12) נקבע, כי אחת התכליות העיקריות של תיקון 2007 לחוק שימירת
 16 הנקיון, במסגרתו נקבע לראשונה היטל הטעינה, היתה הפיכת חלופות טיפול שאינו
 17 הטעינה לצדיאות יותר:
 18 "היטל הטעינה יגורם לכך ששיטות חלופות מתקדמות לטיפול בפסולת, אשר צורכות
 19 פחות קרקע ופוגעות פחות בסביבה, יהיו תחרותיות וכן תאפשר הרחבת השימוש בהן"
 20 (מצעת חוק ההסדרים במקן המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדינה
 21 הכלכלית לשנת הכספיים 2006), תשס"ו - 2006 הצעת חוק הממשלה תשס"ו-298 (318).
 22

23 בבג"ץ 10611/08 **עיריית מעלה אדומים נ' מפקד כוחות צה"ל באיו"ש** (פורסם
 24 במאגרים המשפטיים, פסה"ד ניתן ביום 24.5.12) (להלן: "בג"ץ מעלה אדומים")
 25 מותיחסת כבי הנשיאה (בדימי) הש"ד בינוי לתקן לחוק שימירת הנקיון:
 26 "בשנת 2007 חל שינוי בחיקנה הישראלית שהשפיע על העליות הנלוות להפעלתם של
 27 אתרים לסלוק פסולת. בעוד שבבר, התמקדו עיקר הוצאות בכיסוי עלויות פניות של
 28 מפעיל האתר לסלוק הפסולת - שנגנו על-ידו מן המטמנים - הרי שמאז נכנס לתקופו
 29 תיקון 9 לחוק שימירת הנקיון, התשמ"ד – 1984 (להלן:חוק שימירת נקיון), הוחל על
 30 מפעילי אתרים הטעינה תשלום נוסף (להלן: היטל הטעינה). בהתאם לתיקון, הוחלט כי
 31
 32
 33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**ה'פ-11-7117 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכלס והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואחר'**

1 מפעיל האתר ישא גם בתשלום עבור העליות החיצונית הנגרמת מהפעלת האתר, היינו
2 הנזקים שהפעלת האתר הטעינה גורמת באופן ישיר לסייעת ולאיכותו באזרע בו
3 מתנהל האתר – עלויות זיהום אויר ומים, עלויות קרקע, עלויות שימוש בכבישים ועוד.
4 בהתאם לחוק שימירת נקיון, התשלומים המועברים בגין היטול הטעינה מופקדים לחשבון
5 בנק נפרד בקורס לשימורת נקיון שהוקמה מכח החוק, ואלה אמורים לשמש לפיתוח, הקמה
6 וייעול אמצעים חלופיים להטנת פסולת...".
7

8 בסעיף 2 לחוק המעניינים נקבע כי :
9 "על עסקה בישראל ועל יבוא טובין יוטל מס ערך נוסף בשיעור אחד ממחרת העסקה או
10 הטוביין, כפי שקבע שר האוצר לאחר התייעצאות עם ועדת הכספיות של הכנסתה".
11

12 סעיף 1 לחוק המעניינים מגדיר, בין היתר, מהי "עסקה" ומיהו "עובד".
13 "עסקה" – כל אחת מכללה:
14 (1) מכירת נכס או מתן שירות בידי עסק במהלך עסקו, לרבות מכירת ציוד;
15 (2) מכירת נכס אשר נוכה מס התשלומים שהוטל על מכירתו למוכר או על יבאו בידי
16 המוכר;
17 (3) עסקת אקראי.
18

19 "עובד" – מי שמוכר נכס או נותן שירות במהלך עסקיו, בלבד שאינו מלכ"ר או מוסד
20 כספי, וכן מי שעושה עסקת אקראי;
21

22 בסעיף 7 לחוק המעניינים נקבע כי :
23 מהירה של עסקה הוא התמורה שהוסכם עליה, לרבות –
24 (1) כל מס, היטל, אגרה או תשלום חובה אחר המוטלים על העסקה שלא על פי חוק זה,
25 זולת אם הוטלו בדיון על הקונה אך למעשה מס על רווחה הון על פיפקודת מס הכנסה ומס
26 על פי חוק מס שבך מקרקעין, תשכ"ג-1963; ;
27 (2) כל הוצאה אחרת בבעלות העסקה שעל הקונה להחזירה לרבות פעולה או
28 ריבית בשל תשלום לשיעורי ריבית או כל תשלום אחר בשל פיגור בתשלומים ופיצויים בשל
29 הפרות ההסכם כשיין עמה ביטול העסקה, לרבות מחiron של אריזות.
30
31
32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**ה'פ-11-7117 אגד ערים אзор צן נ' מדינת ישראל מנהל המכלס והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואו'**

1 סעיף 1 לחוק המע"מ מגדר "קונה" - לרבות מקבל שירות;

2

3 סעיף 6 לחוק המע"מ קובע כי :

4

5 "הוטל מס על עסקה או הוצאה שיעור המס עליה לאחר שהוסכם על העסקה רשיית העוסק
6 לדרוש מהקונה שישלם לו את סכום המס או את סכום המס הנוסף שנתחייב בו העוסק,
7 זולת אם נקבע אחרת בהסכם או בכלל דין בפיקוח על המחרירים".

8

9 סעיף 16 לחוק המע"מ קובע כי :

10

11 **"אלה חייבים בתשלומים המס:**

12

13 **(1) במכרז – המוכר;**

14

15 **(2) בשירות – נותן השירות;**

16

17 **(3)ביבוא לרבות יבוא טובין בלתי מוחשיים – בעל הטובין כמשמעותו בפקודת
18 המכס;**

19

20 **(4) בפעילויות מכל"ר או מוסד כספי – המכל"ר או המוסד".**

21

22 **לצורך הכרעה בעניינו יש לבחון, לאור האמור בסעיף 7 לחוק המע"מ – האם היטל**

23

24 **ההטמנה מהוות חלק ממחיר העסקה.**

25

26 בספרו של עוזי יי פוטשברוצקי זיל, "חוק מס ערך מוסף" (תשס"א – 2001) מהדורה ששית'
בעמ' 133 נאמר בנוגע לפרשוותו של סעיף 7 כי "הפסקה הראשונה של ס' 7 מוסיפה למחריר
27 המוסכם מסים, היטלים, אגרות ותשלומי חובה המוטלים על העסקה למעט המע"מ
28 עצמו. שורת הביטויים 'מס היטל אגרה או תשלום חובה' היא כולנית מספק על מנת
29 להזכיר כל סוג של תשלום חובה מכח חיקוק, אך כולניות זו מוצטמת מאחר ותשלום
30 החובה צריך להיות 'על העסקה', ודוק – על העסקה דווקא, ולא בתנאי לביצועה או כפועל
31 יצא ממנה'."

32

33 המחבר מבHIR כי מקום שמדובר באגרות רישום משכנן או מס בולים, תשלום של אלו לא
34 מצטרף למחריר שהרי לא מדובר ב"מס על העסקה". לעומת זאת כשם מדובר ב"אגירות רישום
35 מקרקעין" הן "מוסללות על העסקה והן יתווסף למחריר המוסכם אלא אם כן הן מוטלות על
36 הקונה" (עמ' 134). זאת ועוד; מציין כי ככל שעסקין בתשלומי חובה שחלים על העסקה,
37 הם לא יתווסף למחריר המוסכם "אם הוטלו כדי על הקונה". משום כך ככל שתשלום חובה
38 "מוגולג'" על הקונה, מכח הוראה חוותית, הרי חובת התשלום "הינה מכח חוות ולא מכח

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**ה'פ-11-7119 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכל והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואו'**

1 הדין אינה מהווה אלא הגדלה של המחיר" (עמ' 134), ומושום בכך היה מוסיפה למחיר,
2 וממילא טעונה מעיים. עיקרונו זה אף משתלב בראיש של סעיף 7(2) חניל הדן ב"כל הוצאה
3 אחרת בביצוע העסקה שעל פי החסכם על הקונה להחזירה".
4

5 **ראשית אבחן האם היטל החטינה מוטל על העסקה.**

(7)

6

7 "היטל החטינה" מוגדר בסעיף 11 א'(א) לחוק שמירת הנקיון כך:
8 "היטל בשל החטינה פסולת באתר לסליק פסולת בסכום המפורט בטור ג' לתוספת, לפי סוג
9 הפסולת וסוג האתר כמפורט בטורים א' ו- ב' לתוספת בהתאם;

10

11 מעיוון בחסכים שצורפו כנספחים 1 ו- 2 להמרת הפטיחה עולה כי העסקה הינה
12 קליטת פסולת מה המבקש לצורך החטינה באתר לסליק פסולת.
13 ה המבקש אף מציין בעצמו בסעיף 2.7 להמרת הפטיחה: "בההתאם להסכים דנו".
14 ה המבקש מעביר לכל אחת ממשיבות 3 ו- 4 חלק מהפסולת שהוא קולט, ואשר אינה נשלה
15 למחוזר, ואילו המשיבות 3 ו- 4 מפלות באשפה זו על דרך קברותה באתרים הרלבנטיים
16 (גני הדרס ו/או אפעה) לפי העניין בתמורה כספית אשר סוכמה עימם".
17

18 אין בידי לקבל את טענות המבקש כי במקרה דן להיטל אין כל זיקה לערך השירות שניתן
19 ל המבקש ע"י ממשיבות 3 ו- 4 וכן כי היטל מוטל ללא קשר לעסקה בין הצדדים. המבקש טוען
20 כי בנסיבות המקורה דן "העסקה" החייבת במע"מ הינה רק השירות של עסקת קליטת
21 הפסולת שניתן ע"י ממשיבות 3 ו- 4.

22 ה המבקש מציין מפורשות כי הטיפול בפסולת לאחר קליטתה מתבצע במקרה דן בשיטת
23 החטינה אך מוסיף וטען כי "יחד עם זאת, כיוון שהטיפול בפסולת לאחר קליטתה על ידי
24 המשיבות 3-4 יכול שיתבצע תיאורית במספר חלופות שאושרו ע"י הגורמים המוסמכים
25 לכן, החל מהחמתת כמהות הפסולת דורך מהזורה ועד להטמנה, הטיפול גופו החל על
26 החסינה **אינו מהווה תשלום חובה על העסקה**, שכן אין הוא מתחייב מעצם השירות, אלא
27 אך ורק מעצם החטינה, המהווה שיטה טכנית (אחת מנין רבות) לטיפול בפסולת לאחר
28 הגעתה לאתר". (סעיף 8.8 להמרת הפטיחה).
29 מדובר בטענה מלאכותית, שאין לה על מה לסתוק.

30

31

32

בֵּית הַמִּשְׁפָּט הַמְחֹזֵי בָּתֶּל אֲבִיב - יִפּו

ה"פ-11-7117-אגור ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכס והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואות'

1 נקודת המוצה של המבקש לביסוס טענתו כי היטל החטמנה אינו מוטל על העסקה כי כי
2 מדויב בעסקה לקליטת פסולת וקליטת הפסולות היא "תכלית, מוחות וליבת החתשרות בין
3 הצדדים".
4 טענה זו, אינה מקובלת עלי. בנסיבות העובdotיות שלפני, העסקה הינה מתן שירות של
5 קליטת פסולת מה המבקש לשם הטמנתה בתאריך סילוק פסולת של משיבות 3 ו-4.
6 העסקה כוללת מפורשות את רכיב החטמנה, וקליטת הפסולות מתבצעת לצורך החטמנה ועל
7 כן, לא ניתן להפריד באופן מלאכותי בין הлик הקליטה להליך החטמנה ולטעון כי העסקה
8 כוללת רק את קליטת הפסולות.
9 זאת ועוד; מהגדרת היטל החטמנה בסעיף 11 א (א) לחוק שמירת הניקיון עולה כי היטל
10 החטמנה הינו גורת של היקף הפסולת המוטמנת באתר החטמנה וכך אף נפסק ב坌"ץ
11 עיריות מעלה אדומים (ראה סעיף 2 ו- 11 לפסח"ד של כבי הנשיהה בינייש).
12 בנסיבות אלה, אף דין הטענה כי אין להיטל החטמנה זיקה לערך השירות שניתן למבקש,
13 להידחות.
14
15 מהאמור לעיל עד כה עולה, כי היטל החטמנה מוטל על העסקה.
16
17 על מי מוטל היטל החטמנה? ח)
18
19 יש לבחון האם היטל החטמנה הוטל כדין הקונה, שהרי אז לפי סעיף 7 לחוק, היטל
20 החטמנה לא יתומך למחיר המוסכם ולא יהיה טעון מע"ם.
21
22 מדובר בהיטל או אגרה שהוטל כדין, הינו, מכוח חוק שמירת הניקיון.
23
24 המבקש טוען (במסגרת סעיף 10 להמרצת הפתיחה), כי הוא זה החיבב בהיטל ומשיבות 3 ו-
25 מעבירות בפועל את תשלום ההיטל לידי לקרו וך כ"צינור". המבקש תמן טענתו בדברי
26 ההסבר להצעת החוק לתיקון החוק לשימירת ניקיון; על כך שה המבקש "יוציאר ומולידו" של
27 ההיטל מלכתחילה; לשון החסכמים והיבט כלכלי לפיו ברור שמחيري ההיטל יחולו וישולמו
28 בנפרד עיי' המבקש. (כך לטענתו).
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**ה'פ-11-7119 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכס והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואו'**

בפסק הדין שניין בג"ץ **עיריית מעלה אדומים** נתקבלה טענה המדינה כי **חובה תשלום**
 היטל החטמנה חלה בכל מקרה רק על מפעיל האטרם לסילוק פסולת אלא כל קשר להיקף
התשלומים הנגבים על ידם מלוקחות אחר החטמנה.

בפסק דין נקבע מה אחד, בדברי כב' הנשיאה (בדימ') בinish (אליה הטרפו כב' הש' ע' 5
 ארבל וככ' הש' י' עמיות):
 "...ראשית, ובהתאם להוראות חוק שמירת הנקיון, מקובל לנו כי חובה תשלום היטל
 במלואו מוטלת על מפעיל אתר החטמנה, אלא כל קשר ליכולתו לגבות השתפות בשינויו
 מן המטמינים באתר. הדברים עומדים מפורשות מנוסחו של סעיף 11 בחוק שמירת הנקיון
 (שהוחל כאמור באזורי) הקובע כדלקמן:...".

המשמעות העיקרית של האמור לעיל הינה, כי על דורך הכל אין בידי מפעיל האתר
 החטמנה לעכב העברות תשלום המשבבים על-בסיס טענה של עיכוב או העדר תשלום
 מצד משתמשים באתר, וכי אין חובה על המשתמשים באתר לשאת בהיטל...".

אני מקבלת את טענת ב"כ המבקש בסיכון לפיה אין לה乞ש מבג"ץ **עיריית מעלה**
אדומים לעניין שלפני, וכי קביעת בית המשפט העליון התייחסה לנסיבות שאין מתאימות
 לנסיבות שבעניינו.

כב' הנשיאה (בדימ') (כתוארה דאז) הש' ד' בinish קבעה מפורשות, כי מהוראות סעיף 11 ב
 חוק שמירת נקיון עליה כי חובה תשלום היטל החטמנה מוטלת **במלואה על מפעיל האתר**
החטמנה והדברים יפים גם לעניינו.

לאור **לשונו המפורשת** של סעיף 11 בחוק שמירת הנקיון **וקביעת בהמ"ש העליון בג"ץ**
עיריית מעלה אדומים, אין ספק כי היטל החטמנה אינו מוטל על הקונה, היינו על מקבל
 השירות. מדובר בהיטל שוטול על מפעיל האתר – נתן השירות.
 כמו מרבית המיסים העיקריים, גם היטל החטמנה "מוגלגל" על הקונה אך מבחינה משפטית
 היטל החטמנה מוטל על נתני השירות, היינו, משבות 3 ו-4.
 המסקנה היא כי היטל החטמנה לא מוטל על הקונה ועל כן לא חל הסיג הקבוע בסעיף 7(1)
 לחוק המע"מ.

מהאמור עד עתה עולה כי, לאור לשונו המפורשת של סעיף 7 (1) לחוק המע"מ ופסיקת
bihamish ha'elion bag'atz uriyat mela'a adomim, הרי שהיטל החטמנה הינו חלק ממשוריה
 של העסקה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

**ה'פ-10-11-9117 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכל והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואו'**

- 1 () האם ה heißt הינו בבחינת הוצאה לטובת צד שלישי?
- 2 תקנה 6 לתקנות מס ערך נוסף, תשל"ו – 1976 (להלן: "תקנות מע"מ") שכותרתה "הוצאתה
- 3 טובת צד שלישי" קובעת כי :
- 4 "סכום ששלים עסק כחוצה בשיל ל��וחו, והוצאה חשבונית או מסמך אחר שאשר
- 5 המנהל לענין זה לשמו של אותו לקוח, לא יהיה חלק מהמחיר".
- 6
- 7 לעניננו,ifs דברים שנכתבו בספרו של ע"ד א' פרידמן "מס ערך נוסף: החוק וההלה" תשע"א-2010, מהודורה שנייה בעמ' 378 :
- 8 תקנה 6 לתקנות מע"מ קובעת, מתי סכום שקיביל עסק כחוצה בשיל ל��וחו לא
- 9 ייחשב חלק מהמחיר. לפי תקנה זו, האם הוצאה חשבונית (או מסמך אחר שאשר המנהל)
- 10 לשמו של אותו לקוח על-ידי נזון השירות או המוכר, שאנו בעל הפיקדון, הסכום עלי
- 11 מושאת החשבונית, כאמור, לא יהיה חלק מהמחיר. ההתייחסות במקרה זה להעסק
- 12 המשמש, למעשה, כשלוח עבור בליך. התקובל אינו תקובל השיך לעסק אלא שהוא
- 13 מופקד בידו...".
- 14
- 15
- 16 טענת המבוקש (בסעיף 5.3.3. בעמ' 13 לבקשתו) לפיה "ה המבקש הינו יוצר ה heißt הילן לכך זה
- 17 החב בהיטל וכפועל יוצא מכך - ה heißt הילן אינו חלק מהמחיר העסק אלא בבחינת הוצאה
- 18 טובת צד ג' כמשמעותו 3 ו- 4 הן הצינור להברתו למשיבה האו ותו לא" דינה להידחות
- 19 לאור פסיקת ביהם"ש העלון בג"כ עיריות מעלה אדומים, כמפורט בהרחבה דלעיל.
- 20
- 21 טענות המבוקש להחלת סעיף 6 (א) בעניננו וההשוואה לתשלום אגרות בית משפט (ראה
- 22 לענין זה: סעיף 11 להרמצת הפתיחה וסעיפים 20-27 לsicomio), מונבسطות על ההנחה כי
- 23 ה המבקש הוא החב בהיטל ומשיבים 3 ו- 4 משלמים עבורו את ה heißt היטל.
- 24 מהנימוקים שפורטו לעיל, הנחה זו התבזרה כסוגה.
- 25 היטל הרטמנה אינו "הוצאתה" של המבוקש. משיבים 3 ו- 4 חבים בכךם ישיר ומלא בתשלום
- 26 הittest ההטמנה, כאשר הם לגאל את עליות ה heißt היטל על המבוקש, בהיותו לקוח
- 27 המשתמש באטרים לטיול פסולת המופעלים על ידם ולמעשה, אין חבות על המשתמשים
- 28 באטר לשאת בהיטל (ראה סעיפים 2 ו- 9 לבג"ץ עיריות מעלה אדומים).
- 29
- 30 מהאמור לעיל עולה כי תקנה 6 (א) לתקנות מע"מ אינה חלה בעניננו.
- 31
- 32
- 33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ-11-7117 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכס והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואלה'

1 אין בדי לקבל את טענות המבוקש כי כוונת החוקה לא הייתה הטלת מע"מ על היטל
2 החטמנה וכי עצם הטלת המע"מ על סכומי ההיטל הוא בבחינת כפל מס הגורם עיון כלכלי
3

4 לשונו של סעיף 7 לחוק המעו"מ מפורשת ואינה משתמשת לשני פנים.
5 שהוכרע כי מלא חבות היטל החטמנה מוטלת על משכבים 1-4 ולא על המבוקש, הרי
6 שלא חל הסיג בסעיף 7 (הקובע כי אם תשלום החובה הוטל כדין על הקונה, אז הוא לא
7 יתרוסף למחיר המוסכם), ובהתקשרות לשון הסעיף, היטל החטמנה שהינו בגדר תשלום חובה
8 המוטל על העסקה לפי חוק שמירת הניקון, יכול במחיר לצורך מע"מ.
9

10 יותר לבחנו את הטענה החילופית של המבוקש לפיה הוא עונה להגדרת "מבצע אתר לטילוק
11 פסולות" בחוק שמירת הניקון ועל כן, הוא רשאי לשלם שירות את היטל החטמנה ידי
12 משכבה 2.

13
14 טענה עובדתית זו אינה נכון, שכן המבוקש אינו "מבצע אתר פסולות".
15

16 המבוקש מנהל ומבצע את האתר חריריה.
17

18 המבוקש צירף להמרצת הפתיחה רישיון ניהול עסק, להפעלת עסק בתחום חריריה לפי חוק
19 רישיי עסקים, תשכ"ח – 1968 (נספח י) ממנו עולה כי: ניתן רישיון עסק לפי סעיף 5.1 ב
20 לנו : אשפה ופסולת – איסופה, מינונה, הובלה; שם העסק: "תחנת מעבר לאיסוף
21 פסולות"; מהות העסק: "מיון פסולות אשפה".

22 אישור רישיון העסק מותנה בתנאים ובמסגרתם מוגדר "אתר לטילוק פסולות" כ"מקום
23 המשמש לפינוי ולטיפול פסולת, באמצעות היזוקה וכיסויו באופן מבוקר בחומר CISIO
24 והמורשה על פי כל דין"; בכך גם מוגדר "אתר לטילוק פסולות" בתננות רישיון עסקים
25 (תחנת מעבר לפסולות), תשנ"ח – 1998).

26 "תחנת מעבר" – תחנת מעבר לפסולת שהיא מתן נייח וקבוע מורשה על פי כל דין, שבו
27 נעשים אחד מآلיהם:

28 א. העברה של פסולת במהלך פינויה וסילוקה מכלי קיבול אחד לרבות רכב להובלת
29 פסולות, לכלי קיבול אחר.

30 ב. מיון של פסולות לרביבה לצרכי מחזור או שימוש חזרה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ-11-7117 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המבצ' והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואו'

1 הקרון לשימור ניקיון מצוינת בתשובה להmercאת הפטיחה, כי לאterior הטמנה ניתן רישויון
2 עסק לפי פריט אחר בצו רישיון עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה – 1995, פריט 5 ד :
3 "אשפָה ופְסָולָת – אַתָּר לְסִילּוֹק" ומיעון בצו רישיון עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה –
4 1995 עליה כי אכן מדובר בפריטים שונים ונפרדים בצו.
5

6 בסעיפים 2.4.3 ו- 2.4.4 להmercאת הפטיחה מצין המבקש עצמו, כיigator חיריה היו תחנת
7 מעבר לסלוק פסולת מוצקה ומماז שנת 1988 הופסקה קבורת האשפָה באטר.
8 מר עמוס ר宾 שמשמש כगוזר המבקש העיד בחקרתו הנגידית, כי אכן לא מטמינים פסולת
9 באטור חיריה.
10 האם נכון שמאז 1999 לא מערימים יותר פסולת לאטור חיריה.
11 ת. לא מטמינים על ההר פסולות ביתית.
12 ש. הטמנה היא מתחת לפני הקרקע זה מעולם לא נעשה בחיריה אלא שם הערים
13 פסולת.
14 ת. הטמנה לצורך העניין, זה לא אומר פורסים את האשפָה על הקרקע זה יכול
15 להיות בגובה של מינוס 5 ויכול להיות בגובה של פלוס 20 ואחר כך מכסים אותה
16 כדי למנוע מפגעי ריח, ציפורים ועוד.
17 ש. בלזה לא נעשה משנת 1999 בחיריה.
18 ת. לא נעשה בפסולות ביתית.
19 ש. זה נעשה בפסולות אחרות.
20 ת. על ההר יעיבדו את המדרגות עם פסולות בניין. (мотוך עמי 8 שורות 24 – 38 ועמ' 9
21 שורה 1 לפירוטוקול).

22 מהאמור לעיל עולה כיigator חיריה משמש כתחנת מעבר לאיסוף, מיון והובלת הפסולת,
23 להבדיל מאתרים המשמשים לסלוק הפסולת.
24 ה המבקש אינו נכנס לפיקח בהגדרת "מפעיל אטור לסלוק פסולת" לפי חוק שימירת הניקיון.
25 בנסיבות אלה, נשלה האפשרות הפרשנית לפיה ניתן לראות במבקש "מפעיל אטור
26 לסלוק פסולת".
27 למעלה מן הצורך אצין כי לאור המסקנה דלעיל, אין צורך להתקנות אחרות תכליות היטל
28 הטמנה וחוק שימירת הניקיון, כפי שנעשה ע"י מшибה 3 בסיכון מטעמה.
29
30
31
32

בֵּית הַמִּשְׁפָּט הַמְחֹזֶה בָּתֵּל אֲבִיב - יִפְּוּ

ה"פ-10-11-9117 אגד ערים אзорן נ' מדינת ישראל מנהל המכס והמע"מ רשות המיסים
ירושלים ואחר'

לאור המסקנה דלעיל והלשון המפורשת בסעיף 11 ב חוק שימירת ניקיון, נדחתת אף טענתו
החלופית של המבקש.

4.10. לסיכום:

- 5. א) לאור האמור לעיל, דין התובענה למטען סעד הצהרתי כمبرוקש להיזמות.
- 6. ב) לאור התוצאה אליה הגיעתי, מתייתר הצורך לדון בטענות המקדימות שנטענו ע"י
7. משיב 1 בתגובה מטעמו לسئلוק המרצה הפתיחה על הסוף.
8. ג) המבקשת תישא בהוצאות המשיבים 1 – 2 בסך 25,000 ₪.
9. ד) לאור עדות המשיבות 3 ו-4 אינני פוסקת הוצאות לטובtan.
10. ה) המזכירות תשלח פסק הדין לצדים.
11. ניתן היום, ז' טבת תשע"ב, 20 בדצמבר 2012, בהעדר הצדדים.
12. 13. 14. 15. 16.

17. אביגיל כהן, שופטת
18. 19. 20. 21. 22. 23.